

CEEPUS

30.5.2025 - | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

CEEPUS je multilaterální výměnný program fungující v rozšířeném podunajském regionu. Je založený na mezinárodní Dohodě CEEPUS IV (Dohoda o Středoevropském výměnném programu pro univerzitní studia), která byla podepsána 20. září 2023 ve Varšavě při příležitosti 23. zasedání Společného výboru ministrů školství členských zemí programu CEEPUS. Dohoda vstoupila v platnost 1. května 2025, a navázala tak na předešlé Dohody CEEPUS I, II a III.

Program CEEPUS sehrál ve svých počátcích důležitou roli při sjednocování rozjitřeného regionu, ve kterém byla akademická výměna a spolupráce dlouhá léta složitá, ba přímo vyloučená. V roce 1993 stálo u zrodu nového programu šest zakládajících států. Česko se připojilo v roce 1996. Po skončení války v Jugoslávii následovaly státy Balkánu. Po Erasmu+ je CEEPUS druhým nejrozšířenějším programem meziuniverzitní spolupráce v Evropě.

Dohoda CEEPUS IV zahrnuje 15 zemí střední a jihovýchodní Evropy: Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Černá Hora, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Moldavsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Severní Makedonie, Slovensko, Slovinsko, Srbsko. Spolupracují též univerzity v Kosovu.

V současné době CEEPUS umožňuje mobility studentů vysokých škol, akademických, výzkumných a uměleckých pracovníků VŠ, ale také pracovníků zahraničních oddělení VŠ, kteří program administrují. Program mimo jiné přispívá k propojení Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a Evropského výzkumného prostoru. Implementace programu je založena na reciprocitě výměn.

Cílem programu je propojení vysokých škol členských zemí prostřednictvím projektů spolupráce označovaných jako sítě. Síť je tvořena nejméně pěti vysokými školami z pěti smluvních států (1 koordinátor a min. 4 partneři). Vysoké školy, které se do programu zapojí, spolupracují na řešení odborné problematiky v rámci dané sítě. Tematicky zaměřené projekty jsou realizovány nejčastěji na úrovni fakult, kateder či ústavů vysokých škol.

Do programu se mohou zapojit kromě veřejných vysokých škol také soukromé vysoké školy se statutem o.p.s. či z.ú.

Přehled aktivit v rámci programu:

- mobility tzv. „*faculty members*“, tedy akademických / výzkumných / uměleckých pracovníků VŠ,
- mobility pracovníků zahraničních oddělení vysokých škol, kteří program administrují,
- koordinační schůzky,
- semestrální studentské pobyty,
- krátkodobé studentské pobyty,
- stáže, resp. praxe,
- intenzivní kurzy, zimní a letní školy, odborné exkurze ad.

Výše zmínění členové fakulty mohou vycestovat např. na výukový pobyt, pracovníci zahraničních oddělení mohou využít mobility s cílem posílit budování kapacit v rámci sítě a podpořit organizaci společných aktivit mezi partnery sítě CEEPUS.

Studenti mají možnost se během zahraničních pobytů účastnit seminářů a přednášek, které jsou relevantní pro jejich studijní obor. Získané ECTS kredity jim vysílající VŠ následně uzná. Krátkodobé pobyty jsou určeny zejména ke zpracování závěrečné práce – bakalářské, magisterské či disertační.

Intenzivních kurzů, či oblíbených zimních/letních škol a odborných exkurzí se mohou účastnit studenti i učitelé z VŠ. Studenti mohou též vycestovat na praktickou stáž, pokud je garantem přímo hostitelská vysoká škola.

Do programu se lze také přihlásit jako tzv. „freemover“ v případě, že domovská škola žadatele o mobilitu není zapojena do vhodné sítě.

Výše stipendií se v jednotlivých státech liší. Podrobnosti naleznete na webových stránkách programu CEEPUS. Hostitelská univerzita platí pobytové stipendium, domácí univerzita může proplatit náklady na dopravu.

Detailní informace o podmínkách účasti v programu CEEPUS jsou publikovány na stránkách Domu zahraniční spolupráce (DZS – CEEPUS). Kompletní informace, možnost přihlášení se do programu a všechny relevantní dokumenty naleznete na oficiálních webových stránkách programu.

<https://msmt.gov.cz/mezinarodni-vztahy/ceepus>